

Den Haag, 12 april 2023

Betreft: Steun EU Verordening ter voorkoming en bestrijding van seksueel misbruik van kinderen

Geachte mevrouw Bruins Slot, mevrouw van Huffelen, mevrouw Yeşilgöz-Zegerius en leden van de Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid,

In de komende weken bepaalt Nederland, net als andere Europese lidstaten, haar standpunt ten aanzien van de door de Europese Commissie voorgestelde verordening ter voorkoming en bestrijding van seksueel misbruik van kinderen. Namens 12 organisaties lichten we graag de relevantie van deze verordening toe, en waarom de steun van Nederland juist nu zo belangrijk is. We doen een beroep op u om uw rol en invloed in te zetten om de verordening te steunen.

Eén op de vijf kinderen in Europa is slachtoffer van seksueel geweld en misbruik en bij één op de drie gemelde gevallen van seksueel misbruik van kinderen is een kind jonger dan tien jaar betrokken. Jaarlijks circuleren miljoenen afbeeldingen van kindermisbruik op het internet, waarvan het merendeel gehost wordt in de EU. Het is hoog tijd dat EU-landen sterke maatregelen hiertegen nemen waaraan een gedegen afweging van fundamentele rechten ten grondslag ligt.

Preventieve insteek en gedegen waarborgen

Wij zijn verheugd dat de voorgestelde verordening zich richt op een preventieve aanpak van online kindermisbruik door álle online dienstverleners en hen verplicht om risico's voor kinderen in kaart te brengen en te beperken. Dit heeft een substantiële invloed op het verminderen van deze ernstige vorm van criminaliteit. Wij juichen toe dat de weging van proportionaliteit en subsidiariteit een centrale rol heeft in de verordening en dat een continue afwegingsproces is ingebouwd, doordat detectie orders voor online dienstverleners voor 12 of 24 maanden worden uitgevaardigd en daarna opnieuw de impact op fundamentele rechten wordt gewogen door onafhankelijke autoriteiten. De verordening waarborgt daarmee dat ieders belang zorgvuldig wordt gewogen. De bescherming van kinderen én privacy kunnen daarbij samen gaan.

Misverstanden over verordening

Er bestaan veel misverstanden over de verordening. Tegenstanders denken dat de verordening een algemene toezichtverplichting oplegt. Maar dit is niet het geval. Zij voorziet juist in toezicht op specifieke, door risico bepaalde gevallen. Bovendien kunnen bedrijven mitigerende maatregelen nemen. De verordening vraagt ook niet om enige vorm van encryptie te 'breken' maar bepaalt juist dat alleen detectie technologie kan worden gebruikt die de gedegen toetsing doorstaat. Detectie technologieën, zoals homomorfe encryptie, worden momenteel al gebruikt op platforms die end-to-end versleuteld zijn om ervoor te zorgen dat virussen en malware niet op die platforms kunnen worden gedeeld. Voor de bescherming van kinderen tegen online seksueel misbruik en uitbuiting zouden alle huidige en toekomstige technologische oplossingen moeten worden benut, wanneer deze voldoen aan waarborgen. De nieuwe verordening maakt dit mogelijk.

Extra waarborgen voor specifieke risico's

Wij identificeren verschillende risico's welke extra waarborgen behoeven. We denken hierbij aan het risico dat jongeren worden vervolgd die vrijwillig online seksueel gedrag uitvoeren met leeftijdsgenoten. Hiervoor biedt de herziening van de EU Directive 2011/93/EU (2023) mogelijkheden. Voor alle internetgebruikers - zowel kinderen als volwassenen - vormt het online delen van intieme inhoud een risico. Dit kan leiden tot het later delen zonder goedvinden, of voor wraakporno, sextortion, misbruik of uitbuiting. De verplichte preventieve aanpak in de verordening is nodig om het online delen van dergelijk materiaal te beperken.

Een ander risico dat we zien gaat over de menselijke controle op gedetecteerde signalen van kindermisbruik. We maken ons zorgen over de gezondheid van de mensen die dergelijk materiaal moeten bekijken en het risico dat bedrijven deze check uitbesteden aan landen met lage uurtarieven en beperkte veiligheids- en gezondheidsmaatregelen. Hiervoor dienen regels te zijn.

Verbetering van efficiëntie en schaal van de bestrijding van online kindermisbruik

Om te zorgen dat de voorgestelde wetgeving en procedures effectief zijn, is het nodig dat de betrokken diensten voldoende capaciteit hebben. Beperkte capaciteit is echter nooit een reden om kinderrechten niet na te leven. Grote hoeveelheden meldingen zijn een argument om te innoveren en de middelen te vergroten. Met de verordening zullen wetshandhavinginstanties meer relevante meldingen krijgen die voldoende opsporingsinformatie bevatten, omdat het EU-centrum de meldingen filtert. Doordat verplicht preventieve maatregelen worden genomen door alle online service aanbieders en beeldmateriaal door alle aanbieders in een kort tijdsbestek wordt verwijderd, is te verwachten dat na een toename het aantal meldingen zal dalen (zeker van bekend materiaal). Hierdoor krijgt de politie steeds meer ruimte voor en zicht op nieuwe slachtoffers en daders.

Detectie technologie onmisbaar in holistische reactie

Detectie technologie is bewezen effectief en vormt een onmisbaar onderdeel van een holistische reactie op online kindermisbruik. Daarom vragen wij u erop aan te dringen dat de verordening een breed toepassingsgebied blijft hebben. Zij moet een antwoord bieden op alle bedreigingen waarmee kinderen online worden geconfronteerd en betrekking hebben op bekend en onbekend beeldmateriaal van kindermisbruik en grooming. Dit zorgt ervoor dat de verordening toekomstbestendig en technologisch neutraal is, zonder blinde vlekken te creëren die door daders zullen worden misbruikt.

Wij stellen onze expertise graag beschikbaar in een gesprek of in een uitgebreider schriftelijk document.

Met vriendelijke groet,

Namens kernleden van het *KinderrechtenCollectief*

J. Verhaar	Directeur Terre des Hommes
M. Blaak	Directeur Defence for Children – ECPAT
P. Kraan	Directeur Save the Children Nederland
A. Mulder	Hoofd Programma's en Inst. Fondsenwerving Kinderpostzegels
F. Elmi	Bestuurslid Nationale Jeugd Raad

Alsmede:

S. Laszlo	Directeur UNICEF Nederland
G. Reus-Deelder	Directeur Plan International
P. Krens	Directeur Child Helpline International
C. Dettmeijer	Voorzitter CHI / voormalig Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen
E. Hölksen	Oprichter Free a Girl
C. Houmes	Directeur International Justice Mission
F. Noteboom	Hoofd Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel
S. Landers	Hoofd Spine

